

THE ANALYSIS OF TWO COMPONENTS ENGLISH STATEMENTS WITH THE TRANSLATED MORPHEME *KAPM*-

K. H. YAKUSHKO, PhD in Pedagogy, Senior Lecturer,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine

E-mail: kyakushko@nubip.edu.ua
<http://orcid.org/0000-0001-6977-8441>

Abstract. Nowadays the technical students' interest in linguistic studies during English language classes in general and concerning land management in particular is being actualized in the context of defining metacommunicative markers as utterance boundaries for the formation of a terminological compound nest. The purpose of this article is to describe the practical experience of analyzing the features of two-component phrases with translated morpheme "*kapm*-" (hereinafter – DSMK) being based on the analysis of foreign scientific sources on land management according to the defined algorithm. The results of the study are presented in seven conclusions. The first conclusion is the expediency of students' analysis of phrases on land management according to the defined algorithm: to review the sources for the presence of the most common morphemes with high derivation potential and to be convinced of the expediency of studying a certain selected morpheme, to write down existing Ukrainian phrases with the required morpheme, assigning a specific number, spread terminological foreign phrases by blocks by structural features, to analyze according to other related characteristics for further generalization-collection of information from each block (according to the reliability of translation, the presence of proper names and numerical values, in relation to the land management industry, by the correspondence of the number of components of the Ukrainian and English variants and by the frequency of use in the educational texts and own statements of future land managers). The second conclusion is the expediency of taking into consideration the phrases with the translated morpheme "*kapm*-", as 108 varieties of stable English clichés were found. The third conclusion is the assignment of two-component attributive-nominative English phrases without additional conjunctions or prepositions to those that have an extremely high derivational potential to attract the translated card morpheme - in 99 varieties with a parallel assignment of two-component clichés with an additional preposition of or in / on connectors to those that have low derivation potential in only 9 varieties. The fourth conclusion is the assertion that the majority of DSMK with a significant quantitative advantage deals with the narrow specialization in cartography in contrast to the indirect being used in general thematic texts. The fifth conclusion is that the DSMK is more prone to the expected translation (74:34 ratio), although more than a third of these clichés should be guided by official translation options. The sixth conclusion is to determine the very low relevance of DSMK to proper names and numerical values and to a slightly higher percentage of DSMK with different number of components in the Ukrainian and English versions of the translation. The seventh conclusion is the fixation of the presence of DSMK in the educational texts and own statements of future land managers in the ratio 27:81, which proves the sufficient frequency of use of the translated morpheme "*kapm*-" in regular phrases in the professional speech of future land managers, but not decisive. The prospect of further research is to describe the experience of the analysis of multicomponent constant clichés with a translated morpheme "*kapm*-" according to the proposed abovenamed algorithm.

Keywords: constant phrases, translated morpheme, cartography, linguistic studies, foreign language.

Introduction. Nowadays the technical students' interest in linguistic studies during English language classes in general and concerning land management in particular is being actualized.

Resent researches and publications. The last papers by V. Kusal, I. Grabovska ([1]), K. Yakushko ([4], [5]), K. Yakushko, A. Dudnyk, I. Grabovska, V. Miroshnyk, V. Lysenko ([6]) announced the problem of investigating stable compounds special features and their boundaries determining within the context of defining metacommunicative markers to form a terminological compound nest. But it is a lack of

the detailed special official literature compounds with concrete morphemes review.

The purpose of the article is to describe the practical experience of analyzing the features of two-component phrases with translated morpheme *kapm*- (hereinafter – DSMK) being based on the analysis of foreign scientific sources on land management according to the defined algorithm.

Data and methods. Basic methods included comparative analysis as well as semantic and syntactic methods, interpretation method or mathematic calculations to be fulfilled during 2020/2021 practical linguistic studies by students

of the Faculty of Land Management within the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. The geodetic dictionary ([2]) and an adequate land manager's textbook ([3]) have become main printed source to be investigated.

Results. At the first stage of our research, due to a review of scientific sources ([2], [3]), the morpheme of maps was chosen, as this morpheme is a nest-forming component for about 200 terminological phrases, which we refer to several blocks by structural features, among which two-component terminological clichés occupy a prominent place. At the second stage of the study, 108 representatives of the DSMC were discharged with assignment, among which the two-component attributive-nominative ones appeared in 99 positions: 1) №1: topical maps – карти тематичні, 2) №2: mapping layout – складання карти-моделі, 3) №3: cartographic database – база картографічних даних, 4) №4: geographical map – карта географічна, 5) №5: official map – карта державна, 6) №6: Dufour's map – карта Дюфура, 7) №7: celestial map – карта зоряна, 8) №8: complex map – карта комплексна, 9) №9: boundary map – карта межова, 10) №10: marine map – карта морська, 11) №11: general map – карта оглядова, 12) №12: base map – карта-основа, 13) №13: projected map – карта проектна, 14) №14: relief map – карта рельєфна, 15) №15: schematic map – карта схематична, 16) №16: transparent map – карта-транспарант, 17) №17: advanced sheet – карта чергова, 18) №18: aircraft chart – карти авіаційні, 19) №19: administrative maps – карти адміністративні, 20) №20: aeronavigation maps – карти аеронавігаційні, 21) №21: digital aeromaps – карти аеронавігаційні цифрові, 22) №22: anaglyphical maps – карти анагліфічні, 23) №23: analytic maps – карти аналітичні, 24) №24: anthropological maps – карти антропологічні, 25) №25: bathymetrical maps – карти батиметричні, 26) №26: construction maps – карти будівництва, 27) №27: geobotanical maps – карти геоботанічні, 28) №28: geological maps – карти геологічні, 29) №29: geochemical maps – карти геохімічні, 30) №30: hydrogeological maps – карти гідрогеологічні, 31) №31: hydrographical maps – карти гідрографічні, 32) №32: hydrological maps – карти гідрологічні, 33) №33: hypothetical maps – карти гіпотетичні, 34) №34: hypsometric maps – карти гіпсометричні, 35) №35: gravimetric maps – карти гравіметричні, 36) №36: soil maps – карти ґрунтові, 37) №37: demographical maps – карти демографічні, 38) №38: dialectical maps – карти діалектологічні, 39) №39: road maps – карти дорожні, 40) №40: electronic maps – карти електронні, 41) №41: ethnographic maps – карти етнографічні, 42) №42: zoogeographical maps – карти зоогеографічні, 43) №43: zoological maps –

карти зоологічні, 44) №44: historical maps – карти історичні, 45) №45: climatic maps – карти кліматичні, 46) №46: landscape maps – карти ландшафтні, 47) №47: minute frame – рамка карти мінутна, 48) №48: map editing – редагування карти, 49) №49: map depot – депо карт, 50) №50: map montage – компонування карти, 51) №51: map capacity – комунікабельність карти, 52) №52: map grid – прямокутна сітка карти, 53) №53: training maps – карти навчальні, 54) №54: population maps – картинаселення, 55) №55: science maps – карти науки, 56) №56: political maps – карти політичні, 57) №57: prognosis map – карти прогнози, 58) №58: industry map – карти промисловості, 59) №59: vegetation map – карти рослинного покриву, 60) №60: synthetic maps – карти синтетичні, 61) №61: agriculture maps – карти сільськогосподарські, 62) №62: tectonic maps – карти тектонічні, 63) №63: thematic maps – карти тематичні, 64) №64: topographic maps – карти топографічні, 65) №65: transport maps – карти транспортні, 66) №66: tourist maps – карти туристські, 67) №67: phenological maps – карти фенологічні, 68) №68: choropleth maps – карти хороплетичні, 69) №69: digital maps – карти цифрові, 70) №70: map coverage – картографічна вивченість, 71) №71: cartographic generalization – картографічна генералізація, 72) №72: map coverage – картографічна забезпеченість, 73) №73: cartographical information – картографічна інформація, 74) №74: map production – картографічне виробництво, 75) №75: cartographic imagery – картографічне зображення, 76) №76: cartographic work – картографічний твір, 77) №77: cartographical material – картографічні матеріали, 78) №78: cartographic type – картографічні шрифти, 79) №79: mathematical cartography – картографія математична, 80) №80: digital cartography – картографія цифрова, 81) №81: subject mapping – картографування тематичне, 82) №82: digital mapping – картографування цифрове, 83) №83: map's diagram – картодіаграма, 84) №84: cartographic modelling – моделювання картографічне, 85) №85: cartographic model – модель картографічна, 86) №86: map orientation – орієнтування карти, 87) №87: map lettering – підписи на карті, 88) №88: map's program – програма карти, 89) №89: line print – проба карти шрифтова, 90) №90: cartographical projection – проєкція картографічна, 91) №91: sheet division – розграфлення карт, 92) №92: cartographical grid – сітка картографічна, 93) №93: cartographic record – формуляр карти, 94) №94: map readability – читаність карти, 95) №95: map production – видання карт, 96) №96: mapping methods – способи складання карт, 97) №97: cartographical software –

забезпечення картографічне програмне). Besides, two-component with the additional preposition of or conjunctions *in /on* are presented in 9 positions (1) № 100: *microfilming in cartography* – мікрофільмування в картографії, 2) № 101: *maps of branch* – карти галузевої, 3) № 102: *method of cartometry* – метод картометрії, 4) № 103: *projection of map* – проєктування карти, 5) № 104: *frame of the map* – рамка карти, 6) № 105: *size of the map* – формат карти, 7) № 106: *jacoian in cartography* – яacobіан у картографії, 8) № 107: *insert on the map* – врізання на карті, 9) № 108: *deformation in cartography* – спотворення в картографії.

At the third stage, the number of two-component phrases related to the narrow specialization in cartography and indirect, used in general thematic texts was studied. For this purpose, 21 representatives of general thematic orientation were first identified among the DSMK: (1) №8: *complex map*, 2) №10: *marine map*, 3) №11: *general map*, 4) №12: *base map*, 5) №15: *schematic map*, 6) №16: *transparent-map*, 7) №48: *map editing*, 8) №49: *map depot*, 9) №50: *map montage*, 10) №51: *map capacity*, 11) №55: *training maps*, 12) №65: *thematic maps*, 13) № 88: *map orientation*, 14) № 89: *map lettering*, 15) № 90: *map's program*, 16) № 93: *sheet division*, 17) № 96: *map readability*, 18) № 97: *map production*, 19) № 98: *mapping methods*, 20) № 103: *projection of map*, 21) № 105: *size of the map*). Then, by the method of mathematical calculation, 108 was subtracted from 21. The obtained result (87) showed that the majority of DSMK with a significant quantitative advantage belong to those related to a narrow specialization in cartography.

At the fourth stage, the reliability of the DSMK translation was investigated, first of all, by isolating 35 lexical complex units with an unexpected translation, but which is recorded in the official branch encyclopedic dictionary.: 1) №2: *mapping layout* – складання карти-моделі, 2) №5: *official map* – карта державна, 3) №7: *celestial map* – карта зоряна, 4) №10: *marine map* – карта морська, 5) №11: *general map* – карта оглядова, 6) №17: *advanced sheet* – карта чергова, 7) №18: *aircraft chart* – карти авіаційні, 8) №26: *construction maps* – карти будівництва, 9) №47: *minute frame* – рамка карти мінутна, 10) №51: *map capacity* – комунікабельність карти, 11) №52: *map grid* – прямокутна сітка карти, 22) №55: *training maps* – карти навчальні, 23) № 72: *map coverage* – картографічна вивченість, 24) № 74: *map coverage* – картографічна забезпеченість, 25) № 77: *cartographic imagery* – картографічне зображення, 26) № 78: *cartographic work* – картографічний твір, 27) № 79, 28) № 80: *cartographic type* –

картографічні шрифти, 29) № 89: *map lettering* – підписи на карті, 30) № 91: *line print* – проба карти шрифтова, 31) № 93: *sheet division* – розграфлення карт, 32) № 94: *cartographical grid* – сітка картографічна, 33) № 95: *cartographic record* – формуляр карти, 34) № 107: *insert on the map* – врізання на карті, 35) № 108: *deformation in cartography* – спотворення в картографії. Subsequent mathematical calculations have shown that the DSMK is more prone to the expected translation (ratio 74: 34), although for the translation of more than a third of these clichés should be guided by the official versions of the translation. At the fifth stage, a very low involvement of DSMK in proper names and numerical values was determined, as such a feature is present only in two DSMK: 1) №6: *Dufuor's map*, 2) № 106: *jacoian in cartography*. At the sixth stage, it was determined by the correspondence between the number of components of the Ukrainian and English versions. The list 10 DSMK for which discrepancy is inherent is fixed: 1) №2: *mapping layout* – складання карти-моделі, 2) №3: *cartographic database* – база картографічних даних, 3) 4) №47: *minute frame* – рамка карти мінутна, 5) № 89: *map lettering* – підписи на карті, 6) № 101: *maps of branch* – карти галузевої, 7) № 102: *method of cartometry* – метод картометрії, 8) № 103: *projection of map* – проєктування карти, 9) № 104: *frame of the map* – рамка карти, 10) № 105: *size of the map* – формат карти. In the end, only 27 DSMKS were identified, with a high frequency of use in the textbooks and own statements of future land managers: 1) №2: *mapping layout* – складання карти-моделі, 2) №9: *boundary map* – карта межова, 3) №14: *relief map* – карта рельєфна, 4) №19: *administrative maps* – карти адміністративні, 5) №21: *digital aeromaps* – карти аеронавігаційні цифрові, 6) №8: *geological maps* – карти геологічні, 7) №29: *geochemical maps* – карти геохімічні, 8) №30: *hydrogeological maps* – карти гідрогеологічні, 9) №31: *hydrographical maps* – карти гідрографічні, 10) №36: *soil maps* – карти ґрунтові, 11) №39: *road maps* – карти дорожні, 12) №46: *landscape maps* – карти ландшафтні, 13) №59: *prognosis map* – карти прогностичні, 14) №61: *vegetation map* – карти рослинного покриття, 15) № 63: *agriculture maps* – карти сільськогосподарські, 16) №66: *topographic maps* – карти топографічні, 17) №67: *transport maps* – карти транспортні, 18) № 77: *cartographic imagery* – картографічне зображення, 19) № 88: *map orientation* – орієнтування карти, 20) № 89: *map lettering* – підписи на карті, 21) № 92: *cartographical projection* – проєкція картографічна, 22) № 93:

sheet division – розграфлення карт, 23) № 94: cartographical grid – сітка картографічна, 24) № 96: map readability – читаність карти, 25) № 99: cartographical software–забезпечення картографічне програмне.), 26) № 105: size of the map – формат карти, 27) № 108: deformation in cartography– спотворення в картографії.

Discussion. The results of the study are presented in seven conclusions. The first conclusion is the expediency of students' analysis of phrases on land management according to the defined algorithm: to review the sources for the presence of the most common morphemes with high derivation potential and to be convinced of the expediency of studying a certain selected morpheme, to write down existing Ukrainian phrases with the required morpheme, assigning a specific number, spread terminological foreign phrases by blocks by structural features, to analyze according to other related characteristics for further generalization-collection of information from each block (according to the reliability of translation, the presence of proper names and numerical values, in relation to the land management industry, by the correspondence of the number of components of the Ukrainian and English variants and by the frequency of use in the educational texts and own statements of future land managers). The second conclusion is the expediency of taking into consideration the phrases with the translated morpheme карт-, as

108 varieties of stable English clichés were found. The third conclusion is the assignment of two-component attributive-nominative English phrases without additional conjunctions or prepositions to those that have an extremely high derivational potential to attract the translated card morpheme - in 99 varieties with a parallel assignment of two-component clichés with an additional preposition of or in / on connectors to those that have low derivation potential in only 9 varieties. The fourth conclusion is the assertion that the majority of DSMK with a significant quantitative advantage deals with the narrow specialization in cartography in contrast to the indirect being used in general thematic texts. The fifth conclusion is that the DSMK is more prone to the expected translation (74:34 ratio), although more than a third of these clichés should be guided by official translation options. The sixth conclusion is to determine the very low relevance of DSMK to proper names and numerical values and to a slightly higher percentage of DSMK with different number of components in the Ukrainian and English versions of the translation. The seventh conclusion is the fixation of the presence of DSMK in the educational texts and own statements of future land managers in the ratio 27:81, which proves the sufficient frequency of use of the translated morpheme “maps -” in regular phrases in the professional speech of future land managers, but not decisive. .

References

1. Kusil, V., Grabovska, I. (2019). Teoretychni osnovy doslidzhennia metakomunikatyvnykh markeriv u suchasni lingvistytsi [Theoretical grounds to investigate metacommunicative markers in modern linguistics. Materialy Mizhnarodnoi naukovo- praktichnoi internet- konferentsii «Tendentsii ta perspektivy rozvytku nauky i osvity v umovakh globalizatsii». Pereiaslav.vup.. 52344-346
2. Litynskyi, V. V. (2001). *Geodezychnyi entsyklopedychnyi slovnyk* [Geodetic encyclopedic dictionary]. Lviv: Yevrosvit. 668
3. Yakushko, K.H. Angliiska mova dlia pidhotovky fakhivtsiv OS “Bakalavr” zi spetsialnosti “Geodezia ta zemleustrii” [English for Geodesy]. Kyiv : DDP“Ekspo-Druk”, 160
4. Yakushko, K.H. (2018). Osoblyvosti leksychnoho skladu ta chastotnosti vzhivannia angliyskykh termonologichnykh spoluk z morfemoju aut [Lexic structure and frequency usage features of English terminological compounds with morpheme aut]. *Molodyi vchenyi* 7 (59). 154-158.
5. Yakushko, K. H. (2020). The analysis of the basic land manager's vocabulary nesting morphemes. *Scientific journal of Polonia university*. 38. 237-243. DOI <http://doi.org/10.23856/3871>
6. Yakushko, K. H., Dudnyk, A. O., Grabovska, I. V., Miroshnyk, V. O., Lusenka, V. P. (2020). *Anglijsko-ukrajinskyi slovnyk stavkykh vyraziv: avtomatyzatsia APK* [English-Ukrainian dictionary of the stable word-combinations: agricultural automation] Kyiv: DDP“Ekspo-Druk”. 272.

АНАЛІЗ ДВОКОМПОНЕНТНИХ АНГЛІЙСЬКИХ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ ІЗ ПЕРЕКЛАДЕНОЮ МОРФЕМОЮ КАРТ-

К. Г. Якушко

Анотація. На даний час актуалізується інтерес студентів технічних спеціальностей до лінгвістичних студій на заняттях з англійської мови за професійним спрямуванням у цілому та землевпорядним спрямуванням зокрема у контексті визначення метакommunikativних маркерів як меж висловлювань для утворення гнізда термінологічної сполуки.

© К. Г. Yakushko

«International journal of philology» | «Міжнародний філологічний часопис» Vol. 12, № 4, 2021

Метою даною статті є опис практичного досвіду аналізування особливостей двокомпонентних словосполучень із перекладеною морфемою “карт-” (далі – ДСМК) на основі аналізу іншомовних наукових джерел на землевпорядну тематику за певним алгоритмом. Результати дослідження представлені у сімох висновках. Першим висновком є доцільність аналізу студентами словосполучень на землевпорядну тематику за певним алгоритмом: переглянути джерела на наявність найрозповсюдженіших морфем із високим дериваційним потенціалом та переконатися в доцільності дослідження певної обраної морфеми, виписати наявні українські словосполучення з названою вище морфемою, присвоївши конкретний номер, рознести термінологічні іншомовні словосполучення за блоками за структурними особливостями, а надалі проводити аналіз відповідно до інших супутніх характеристик для подальшого узагальнення-збору інформації із кожного блоку (за сподіваністю перекладу, за наявністю власних назв та числових значень, за дотичністю до землевпорядної галузі, за відповідністю кількості компонентів українського та англійського варіантів та за частотністю вживання у навчальних текстах та власних висловлюваннях майбутніх землевпорядників). Другим висновком є доцільність взяття до розгляду саме словосполучень з перекладеною морфемою “карт-”, оскільки виявлено 108 різновидів сталих англійських кліше. Третім висновком є віднесення двокомпонентних атрибутивно-номінативних англійських словосполучень без додаткових сполучників або прийменників до таких, які мають надзвичайно високий дериваційний потенціал залучення перекладеної морфеми “карт-” у 99 різновидах з паралельним віднесенням двокомпонентних кліше з додатковим прийменником *of* або сполучниками *in/on* до таких, які мають невисокий дериваційний потенціал лише у 9 різновидах. Четвертим висновком є твердження про те, що більшість ДСМК із значною кількісною перевагою у належать до дотичних до вузької спеціалізації з картографії на відміну від опосередкованих, вживаних у загальнотематичних текстах. П'ятим висновком є те, що ДСМК більше властива схильність до очікуваного перекладу (є співвідношенні 74:34), хоча для перекладу більше третини означених кліше слід керуватися офіційними варіантами перекладу. Шостим висновком є визначення дуже низької дотичності ДСМК до власних назв та числових значень та до трохи більшої у відсотковому відношенні ДСМК із різною кількістю компонентів у українському та англійському варіантах перекладу. Сьомим висновком є фіксування наявності ДСМК у навчальних текстах та власних висловлюваннях майбутніх землевпорядників у співвідношенні 27:81, що доводить достатню частотність вживання перекладеної морфеми “карт-” у сталих словосполученнях у професійному мовленні майбутніх землевпорядників, однак не визначальну. Перспективою подальшого дослідження є опис досвіду аналізу багатокомпонентних сталих кліше із перекладеною морфемою карт-за запропонованим вище алгоритмом.

Ключові слова: сталі словосполучення, перекладена морфема, картографія, лінгвістичні студії, іноземна мова.